

Հետազոտական աշխատանք

<p>Կազմակերպության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անվանում, հասցե • Տեսք • Էլ.հասցե • Հեռախոս 	<p>«Մասնակցային ղարոց» կրթական հիմնադրամ Վահրամ Սողոմոնյան masnakcayindproc@gmail.com +37493581908</p>
<p>Հետազոտության թեմա / վերնագիր</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հետազոտության թեմա 	<p><<Գնահատում, գնահատման տեսակներ, գնահատման գործիքները դասավանդման շրջանակներում>></p>
<p>Ուսուցչի տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անուն, ազգանուն, հայրանուն • Մասնագիտություն • Հեռախոս • Էլ.հասցե • Դասավանդվող առարկաներ • Դասարաններ 	<p>Ալիխանյան Գայանե Նորայրի Անգլերենի ուսուցչուհի (093)789-536 / (033)02-70-57 gayanealikhanyan1988@mail.ru Անգլերեն 3-9-րդ</p>
<p>Ուսումնական հաստատության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անվանումը, հասցե • Հեռախոս • Էլ.հասցե (տնօրենության) • Web կայքի հասցե 	<p>Վանաձորի Գայի անվան թիվ 21 հ/դ /Նիգամի 49/ +322-4-81-77 vanadzor21@schools.am</p>

Բովանդակություն

1. Ներածություն

----- 3

2. Հիմնական բովանդակություն

----- 4

3. Եզրակացություններ, առաջարկություններ

----- 5

4. Օգտագործված գրականության ցանկ

----- 6

5. Հավելված

----- 7

Ներածություն

<p>Նպատակը և հետազոտական հարցը</p>	<p><<Միավորային գնահատման արդյունավետությունը 5-րդ դասարանում>></p>
<p>Ո՞ր առանցքային կոմպետենցիային/կարողունակությանն է ուղղված նպատակի ուսումնասիրությունը</p>	<p>Սովորել սովորելու Ինֆորմացիոն շուկայի</p>
<p>Հետազոտության թիրախային խումբը և շրջանակը /քանակ, սեռային բաշխում/</p>	<p>5-րդ դասարան 11 աշակերտ 4 տղա, 7 աղջիկ</p>
<p>Օգտագործված հետազոտական մեթոդները, գործիքները (օրինակ՝ քանական հետազոտություն՝ հարցաթերթիկի միջոցով, որակական հետազոտություն՝ խորին հարցազրույցի միջոցով և այլն)</p>	<p>ԳՈՒՍ, Կենտրոններով աշխատանք / Գրավոր աշխատանքի կենտրոն/ Ֆրայերի մոդել,</p>

Հետազոտության իրականացման ժամանակահատվածը	Սեպտ եմբեր ի 5-2 0

Յիմնական բովանդակություն

<p>Գրականության ակնարկ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մեջբերումներ արդեն արված հետազոտություններից, • Մեջբերումներ գրականությունից, տեղեկության վստահելի աղբյուրներից: <p><u>Պարտադիր է կատարել հղում աղբյուրին</u></p>	<p>Ներածություն</p> <p>Կրթական գնահատումը ուսումնական գործընթացի արդյունավետության և ուսուցման արդյունքների բացահայտման միջոց է: Այն օգնում է պարզել յուրաքանչյուր սովորողի գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների մակարդակը, ինչպես նաև ստանալ դպրոցի կողմից առարկայական ու դպրոցական չափորոշիչների ու ծրագրերի պահանջների կատարման ամբողջական պատկերը: Գնահատում բառը կրթական համատեքստում կիրառության մեջ մտել է երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո: Կրթական գնահատումը լայն հասկացություն է, որը նկարագրում է ցանկացած գործունեություն, որը կարող է տեղի ունենալ սովորողի կամ սովորողների գիտելիքների վերաբերյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով: Նոր մոտեցումներով գնահատումը, ոչ միայն սովորողի առաջադիմության փաստագրումն է, այլև ուսուցման ընթացքի խթանման կարգավորման, վերհսկման և բարելավման մեխանիզմ:</p>
<p>Հետազոտության ընթացքը</p>	<p>Միջնակարգ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գնահատումը ուսումնական գործընթացի որակի և ուսուցման արդյունքների բացահայտման միջոց է: Հանրակրթության ոլորտում ուսումնառության արդյունքների որակի ստուգումը պայմանականորեն բաժանվում է ներքին և արտաքին</p>

գնահատումների:

Ներքին գնահատումը կիրառվում է դասի ընթացքում՝ հարցման, ուսուցողական, ստուգողական և այլ առաջադրանքների միջոցով՝ դասընկերների և ուսուցիչների հետ առօրյա օվումների, ուսումնական գործունեության ամփոփման ընթացքում: Այս ձևով ոչ միայն գնահատում են յուրաքանչյուր սովորողի ձեռք բերած գիտելիքները և կարողությունները, այլ նաև նրա զարգացման ընթացքը: Արտաքին գնահատումն իրականացվում է դպրոցից դուրս՝ համապատասխան կազմակերպությունների կողմից: Արտաքին ամփոփիչ գնահատման դրական արդյունքների հիման վրա շեշտանով արտին տրվում է կրթական ավարտական փաստաթուղթ՝ որակավորում շնորհելու, կամ մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար: Մանկավարժական պրակտիկայում ավելի հաճախ հանդիպում է գնահատման թեստային եղանակը: Թեստային առաջադրանքները հատկապես լայն չափով սկսվեցին օգտագործվել, երբ բուհական ընդունելության ֆնկցիաները կազմակերպվեցին կենտրոնացված համակարգով: Ուսումնական հաստատության գործունեությանը տրվում է ներքին և արտաքին գնահատական, որոնց չափանիշները և իրականացման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Արտաքին գնահատումը կատարվում է ուսումնական հաստատության գիտությանը՝ անկախ կազմակերպության կողմից: Արտաքին գնահատումը մասնակցում են ծնողները, սովորողները, կրթության պետական և տարածքային կառավարման լիազորված մարմինները, տեղական ինֆրակառավարման մարմնի և ուսումնական

հաստատության ներկայացուցիչները: Ուսումնական հաստատության արտաքին գնահատումն իրականացվում է սովորողին մատուցվող կրթական ծառայությունների որակի և հանրակրթության պետական չափորոշիչի պահանջներին շրջանավարտների

համապատասխանության հիման վրա: Արտաքին գնահատման ընթացքում օգտագործվում են կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի

իրականացրած տեսչական ստուգումների արդյունքները: Սովորողների առաջադիմության ընթացիկ գնահատման համակարգը բաղկացած է երկու՝ իրար վտխրացնող ձևերից՝

ա) ուսուցանող գնահատում, որն իրականացվում է առանց գնահատականը գրանցելու և, սովորաբար, ուղեկցվում է ուսումնական առաջադրանքի կատարման կամ նյութի յուրացման վերաբերյալ ուսուցչի կողմից սովորողին արված առաջարկություններով,

դիտողություններով կամ մեկնաբանություններով,

բ) միավորային գնահատում, որը կիրառվում է սովորողի կողմից ամբողջական թեմայի (թեմաների) յուրացման աստիճանն ստուգելիս, և որն իրականացվում է սովորողի գնահատականը գրանցելու հաշվառելու

միջոցով: Միավորային գնահատումն իրականացվում է ուսումնական նյութի որոշակի մասն ուսումնասիրելուց հետո և ունի վերահսկող գործառույթ:

ՄԻԱՎՈՐԱՅԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

- Իրականացվում է ուսուցման ավարտին:
- Գնահատմանն ուսումնական աշխատանք չի հետևում:
- Արձանագրում է երեխայի առաջադիմություն:
- Գնահատվում է միավորներով (գնահատանիշերով):
- Հարցերը փակ բնույթի են:
- Հիմնականում անհատական պշխատանք է:

Ուսուցանող գնահատումն իրականացվում է ուսումնական նյութի յուրացման ընթացքում, հետապնդում է սովորողի առաջադիմության բարձրացման և կրթության որակի բարելավման նպատակ: Ստուգման յուրաքանչյուր տեսակ իր հերթին ներկայացվում է տարբեր բնույթի և տիպի առաջադրանքներով, որոնք բխում են կրթակարգից: Դրանց մի մասն առավել կիրառելի է ուսուցանող գնահատման, իսկ որոշ տեսակներ՝ սովորողների ընթացիկ առաջադիմության արդյունքները պարզելու համար: Առաջադրանքների կիրառումն իրականացվում է երեք եղանակով՝ բանավոր, գրավոր և գործնական: Ստուգման միջոցները պետք է լինեն հավաստի և հուսալի: Ընթացիկ գնահատման ձևերի ու տեսակների ամբողջական կիրառման համար որպես ժամանակային – հաշվարկային միավոր է նախատեսվում ուսումնական տարվա մեկ կիսամյակը: Հանրակրթության դերը պայմանավորված է նաև նրա գործնական կիրառական նշանակությամբ: Ժամանակակից պայմաններում ուսուցման կարևոր նպատակներից մեկն է՝ առօրյա սովորեցնել ձեռք բերած գիտելիքներն ու կարողությունները կիրառել կյանքում հանդիպող տարբեր գործնական խնդիրներ լուծելիս: Գնահատման հիմնական սկզբունքները հետևյալն են՝

- օբյեկտիվություն
- արդարություն
- հուսալիություն
- անկողմնակալություն
- հավաստիություն
- հիմնավորվածություն
- մատչելիություն
- թափանցիկություն

Ըստ նպատակի՝ կիրառվում է սովորողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման երեք տեսակ.

1. հայտորոշիչ գնահատում
2. ձևավորող գնահատում
3. ամփոփիչ գնահատում (միավորային և բնութագրող):

Հաստատությունները կարող են կիրառել գնահատման այլ համակարգ, որը համապատասխանեցվում է **10** միավորային սանդղակին: **10** միավորային սանդղակում որևէ թիվ չի հանդիսանում անբավարար գնահատական, և յուրաքանչյուր նիշ նկարագրում է աշակերտի հաջողության որևէ մակարդակ: Քանակական գնահատումը ցույց է տալիս աշակերտի ուսումնական հաջողությունները .

սկսվում է մեկ միավորից և չունի անբավարար սանդղակ: **1-4-րդ** դասարաններում և **5-րդ** դասարանի առաջին կիսամյակում միավորային գնահատում չի իրականացվում: Ընթացիկ գնահատումը կատարվում է բնութագրման միջոցով, իսկ որպես տարեկան ամփոփիչ գնահատական՝ կազմվում է յուրաքանչյուր սովորողի ուսումնական առաջադիմության բնութագրերը՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած կարգի: Միավորային գնահատումը կիրառվում է սկսած **5-րդ** դասարանի և երկրորդ կիսամյակից սովորողների ուսումնառության ընթացիկ արդյունքները միավորային գնահատմամբ ամրագրելու համար գործածության մեջ են ստուգման հետևյալ տեսակները՝

1. բանավոր հարցում
2. գործնական աշխատանք
3. թեմատիկ գրավոր աշխատանք
4. կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք
5. նախագծային

Միավորային գնահատման ենթակա պարտադիր աշխատանքից բացակայած սովորողի համար նշանակվում է այն հանձնելու նոր ժամկետ: Բանավոր հարցումը գնահատման մի տեսակ է, որի ժամանակ աշակերտը բանավոր խոսքով ներկայացնում է յուրացրած ուսումնական նյութը՝ դրսևորելով ձեռք բերած գիտելիքները, կարողություններն ու հմտությունները: Թեմատիկ գրավոր աշխատանքը միավորային գնահատման մի տեսակ է, որի իրականացման ընթացքում սովորողն իր ուսանած ուսումնական նյութը ներկայացնում է գրավոր: Այդ աշխատանքները տրվում են ծրագրային որոշակի թեմա ուսուցանելուց հետո: Թեմատիկ գրավոր աշխատանքում

	<p>պետք է ընդգրկվեն սովորողներին ներկայացվող չափորոշիչային պահանջներին համապատասխան առաջադրանքներ՝ դրանց յուրացման մակարդակը բացահայտելու նպատակով: Կախված ուսումնական առարկայից և թեմայից՝ թեմատիկ աշխատանքը կարող է լինել բանավոր կամ գործնական: Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանքի նպատակն է՝ պարզել կիսամյակի ընթացքում աշակերտի ձեռք բերած գիտելիքի և կրթության բովանդակության «կարողություններ և հմտություններ» բաղադրիչի մակարդակը, ինչպես նաև պարզել կիսամյակի վերջում աշակերտի մնացորդային գիտելիքը:</p> <p>Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանքը կարող է իրագործվել բանավոր հարցման, գրավոր աշխատանքի կամ գործնական աշխատանքի միջոցով: Հարցման ձևը որոշում են առարկայական մասնագետներն ու տնօրինությունը: Ուսուցման արդյունքների գնահատման համար ստուգվում է սովորողների</p> <ul style="list-style-type: none"> • պատրաստվածությունը (գիտելիքներ, կարողություններ, հմտություններ) • որոշվում է, թե այն ինչքանով է համապատասխանում կրթական աստիճանի ավարտին՝ առարկայական չափորոշիչով սովորողներին ներկայացվող պահանջներին, իսկ ուսումնառության ընթացքում՝ առարկայական ծրագրում ամփոփված չափորոշիչային պահանջներին: <p>Ուսուցման արդյունքների ստուգման և գնահատման համար սովորողներին տրվում են առաջադրանքներ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • հարցեր • խնդիրներ • վարժություններ • գործնական աշխատանքներ • հանձնարարություններ, որոնց միջոցով բացահայտվում են. <p>ա. սովորողների յուրացրած գիտելիքների ամբողջությունը, կայունությունը, հիմնավորությունը, խորությունը</p> <p>բ. գիտելիքները պարզ, ոչ պարզ, բարդ, ծանոթ և անծանոթ իրադրություններում կիրառելու կարողություններն ու հմտությունները</p>
--	---

գ. կատարած մտավոր գործունեությունն արտահայտելու, ներկայացնելու, շարադրելու մակարդակը, որի բացահայտման համար հաշվի են առնվում նաև թույլ տրված սխալները, անհետությունները, թերությունները և բացթողումները: Բանավոր և գրավոր հարցումների գնահատման չափանիշներ կազմելիս հաշվի են առնվում գնահատման նպատակը, առաջադրանքի տեսակը, բովանդակությունը, դրա կատարման համար գնահատվողից ակնկալվող պատրաստվածությունը և հետևյալ սանդղակը.

- 1 միավոր (շատ վատ) – 1-ին կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս պատրաստվածություն չի ցուցաբերում
- 2 միավոր (վատ) – 1-ին կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է մասնակի պատրաստվածություն և թույլ է տալիս էական սխալներ
- 3 միավոր (անբավարար) – 1-ին կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է պատրաստվածություն, սակայն թույլ է տալիս անհետություններ, թերություններ կամ բացթողումներ
- 4 միավոր (բավարար) – 1-ին կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, բայց թույլ է տալիս ոչ էական թերություն կամ վրիպում
- 5 միավոր (միջին) – 1-ին կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, կամ 2-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելու համար ցուցաբերում է պատրաստվածություն, սակայն թույլ է տալիս անհետություն, թերություններ կամ բացթողումներ
- 6 միավոր (միջինից բարձր) – 2-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, բայց թույլ է տալիս ոչ էական թերություն կամ վրիպում
- 7 միավոր (լավ) – 2-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, կամ 3-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելու համար ցուցաբերում է

	<p>պատրաստվածություն, սակայն թույլ է տալիս անհետություն, թերություններ կամ բացթողումներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 միավոր (շատ լավ) – 3-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, բայց թույլ է տալիս ոչ էական թերություն կամ վրիպում • 9 միավոր (գերազանց) – 3-րդ կարգի բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, կամ դժվարավուն բարդության առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է պատրաստվածություն, սակայն թույլ է տալիս անհետություն, թերություններ կամ բացթողումներ • 10 միավոր (բացառիկ) – դժվարավուն առաջադրանքներ կատարելիս ցուցաբերում է անհրաժեշտ պատրաստվածություն, բայց կարող է թույլ տալ ոչ էական թերություն կամ վրիպում:Սովորողների ուսումնառության ընթացիկ արդյունքները միավորային գնահատմամբ ամրագրելու համարգործածության մեջ են ստուգման հետևյալ տեսակները՝ <ol style="list-style-type: none"> 1. բանավոր հարցում 2. գործնական աշխատանք 3. թեմատիկ գր ավոր աշխատանք 4. կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք: <p>Միավորային և ձևավորող գնահատման համեմատում</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Միավորային գնահատումը իրականացվում է ուսուցման փուլի ընթացքում և ավարտին, իսկ ձևավորող գնահատումը իրականացվում է ուսուցման ողջ ընթացքում: 2. Միավորային գնահատումը իրականացնում է բացառապես ուսուցիչը, իսկ ձևավորող գնահատմանը մասնակցում է թե՛ ուսուցիչը, թե՛ սովորողը: 3. Միավորային գնահատման արդյունքում տրվում է առաջադիմության թերթիկ, իսկ ձևավորող գնահատման արդյունքում տրվում է սովորողի բնութագիրը: 4. Միավորային գնահատումը ամրագրում է ուսուցման փուլի արդյունքը, իսկ ձևավորող գնահատումը բացահայտում է սովորողի ուժեղ և թույլ կողմերը, բարելավում է ուսուցման գործընթացը
--	---

	<p>5. Միավորային գնահատումն իրականացվում է 1-10 միավորային սանդղակով, իսկ ձևավորող գնահատումը իրականացվում է ձևավորող գնահատման տարբեր գործիքներով: :</p>

Եզրակացույթյուլներ, առաջարկույթյուլներ

<p>Վերհանված արդյուլներ, եզրակացույթյուլներ, պատասխան հետազոտական հարցիլ</p>	<p>Եթե կրթույթյան ցանկացած փուլում սույնույթի մուտ նկատվում են դժվարույթյուլներ, որոնք սույնույթիլ խանգարում են մասնակցույթյուլն ունենալ ուսումնական գործընթացիլ, ապա անհրաժեշտույթյուլն է առաջանում նոր հնարքների դիմել՝ սույնույթիլ ներգրավելու ուսումնական գործընթացում: Հենց այդ պատճառով սույնույթիլներիլ՝ 1-4 դասարաններում, ավելի նպատակահարմար է կիրառել բնութագրող և ձևավորող գնահատում: Վիրառելով տարբեր փուլերում և տարբեր նպատակներով գնահատման գործիքների փաթեթը՝ կարծում են՝ դասը կլիլի ավելի հաջողված և արդյունավետ: Որպես ուսուցիչ, ուլ աշխատում է տարրական դպրոցում սույնույթիլներիլ հետ, կարծում են՝ տարրական դպրոցում նիշտ է, որ բանական (միավորայիլ) գնահատում չի իրականացվում՝ ելնելով սույնույթիլ հոգեբանական իրավիճակից, նրան չկատրելու, չհիասրափեցնելու համար: Ուսումնական գործընթացում ձևավորող գնահատման գործիքների կիրառումը նպաստում է գիտելիլի նկատմամբ</p>
---	--

	<p>հետաքրքրությունների ձևավորմանը և խորացմանը: Սովորողը մասնակից է դառնում իր գիտելիքների ձևավորմանը, գիտակցում է ինչ գիտի, ինչ թերացումներ ունի: Եվ վերջապես սովորողի մեջ սովորելու ցանկություն է արթնանում: 21-րդ դարի սովորողներին անհրաժեշտ են նոր մտքեր, նոր գործիքներ, և մենք պետք է ավելին անենք եկող սերնդի համար: Մենք նույնպես պետք է սովորենք սովորողից, կարևոր ենք աշակերտի կարծիքը: Իրանք կարող են լինել հետաքրքիր փաստեր, օգտակար տեղեկություններ: Ցանկալի է տարբերակի դպրոցում գնահատումը իրականացնել ձևավորող (ուսուցանող) ձևերով:</p>
<p>Այլ տեղեկատվություն</p>	<p>Հետազոտության ժամանակ կիրառել են դիտարկում մեթոդը, որը հնարավորություն է տվել տեսնել հետազոտվող երևույթների և գործընթացների բոլոր կողմերը:</p> <p>Ըստ կատարված աշխատանքների գնահատումը պետք է իրականացնել և բանավոր աշխատանքի, և գրավոր աշխատանքի, և գործնականի ժամանակ:</p>

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. «ԿԶՆԱԿ» հիմնադրամ, գնահատման, մշակման և զարգացման բաժնի մասնագետներ:
2. Գնահատում (Նոր ՀՊԶ) (ԿԶՆԱԿ հիմնադրամ) – համացանց
3. Հանրակրթության պետական չափաբեկչ
4. Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների ընթացիկ գնահատման մեթոդաբանություն. Ընդհանուր դրույթներ, հիմնական մոտեցումներ, Կրթական ծրագրերի կենտրոն, Երևան, 2005:
5. ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆ 2005թ

Հավելվածներ

Հաշվետվության կցված նյութեր

- Հետազոտության գործիքներ (հարցաթերթիկներ կամ այլ)
- Նկարներ
- Արդյունքներ

